

Силабус курсу:

ДЕФЕКТОЛОГІЯ ТА ВАЛЕОЛОГІЯ ОСІБ З ОБМЕЖЕНИМИ ФІЗИЧНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Спеціальність:	053 «Психологія фізичної реабілітації»
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	весняний
Кількість кредитів ЄКТС:	
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

Лук'янюк Олександр Васильович
Старший викладач кафедри здоров'я людини та фізичного виховання

64lav@ukr.net

електронна адреса

+38-095-414-46-32

телефон

консультації

Анотація навчального курсу

Мета вивчення курсу:

Метою викладання навчальної дисципліни «Дефектологія і валеологія осіб з обмеженими фізичними можливостями» є підготовка до роботи з особами, які мають відхилення психофізичного розвитку та у поведінці, до їх соціальної реабілітації, до ефективного навчання й виховання особливих дітей в умовах загальноосвітньої школи; сформуванню чітких уявлень про специфіку роботи в спеціальних (корекційних) установах і виховувати гуманне ставлення до дітей з особливими освітніми потребами.

Результати навчання:

Знати: законодавчі документи, що стосуються охорони здоров'я, соціального захисту, освіти дітей з обмеженими можливостями;
основні поняття дефектології, валеології;
місце дефектології та валеології в системі наук;
вікові кризи дитини;
особливості дітей зі спеціальними освітніми потребами й обмеженими можливостями здоров'я;
методи педагогічної діагностики;
принципи створення й умови оптимального функціонування корекційно-розвивального середовища;
зміст, форми, методи й засоби організації навчання, виховання й здоров'язбереження аномальним дітям;
нормативні документи про соціальний захист дітей з відхиленнями в розвитку;
види освітніх установ, їх організаційно-правові форми.

Вміти:

виявити відхилення в розвитку дитини;
 провести педагогічну діагностику;
 визначити завдання корекційного навчання та виховання;
 володіти педагогічно доцільними формами, методами й засобами корекційно-розвивального виховання й навчання;
 створити психологічно комфортне середовище для нормальної життєдіяльності аномальної дитини;
 попередити появу вторинних дефектів;
 планувати окремі види корекційної роботи як на заняттях, так і поза ними;
 професійно взаємодіяти із працівниками спеціальних освітніх установ, психологами, медиками з іншим обслуговуючим персоналом, батьками для забезпечення координації корекційно-розвивального впливу на дитину в рамках цілісного навчально-виховного процесу.

Передумови до початку вивчення: Базові знання з основ охорони здоров'я та гігієни.

Мета курсу (набуті компетентності)

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК 01. Здатність пояснити потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії

СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Валеологія як наука. Загальна характеристика.	2/0/1	Предмет, об'єкт і методи валеології. Загальні поняття про фізичне, психічне та соціальне здоров'я людини. Поняття про норму та аномалію психічного та фізичного розвитку. Поняття про хворобу. Перехідний старн між здоров'я та хворобою.	Практичні вправи. Опитування. Тести Індивідуальні завдання
2.	Теоретичні основи дефектології. Історичні аспекти.	2/0/1	Історія розвитку дефектології в Україні. Предмет і завдання дефектології. Галузі дефектології:	Практичні вправи. Опитування. Індивідуальні завдання

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			сурдопедагогіка, тифлопедагогіка, логопедія, олігофренопедагогіка. Теоретичні і методологічні основи дефектології. Методи і засоби досліджень. Взаємозв'язок дефектології з іншими науками.	
3.	Загальна характеристика дітей з порушеннями психофізичного розвитку та особливості роботи з ними в умовах корекційної та інклюзивної освіти.	2/0/1	Визначення дефініції «аномальна дитина». Особливості розвитку дітей з аномаліями. Чинники психічного розвитку дитини та параметри дизонтогенезу.	Практичні вправи. Опитування. Індивідуальні завдання
4	Особливості державного регулювання інклюзивної освіти.	2/0/1	Поняття "діти з вадами психофізичного розвитку" та форми їх освіти (інституціоналізація, інтеграція, інклюзія). Інклюзивне навчання у світовій освітянській практиці. Загальна характеристика законодавчих основ спеціальної корекційно-реабілітаційної освіти. Закон України "Про спеціальну освіту".	Практичні вправи. Опитування. Індивідуальні завдання
5	Порушення слуху. Сурдологія, сурдопедагогіка.	3/0/1	Система освіти дітей із вадами слуху. Основні особливості психічного розвитку та навчально-пізнавальної діяльності глухих і слабочуючих дітей, їх спілкування та міжособистісні стосунки.	Практичні вправи. Опитування. Індивідуальні завдання
6	Порушення зору. Тифлопедагогіка Особливості педагогічної роботи при порушенні слуху і зору.	3/0/2	Особливості навчальної діяльності сліпих та слабозорих учнів, їх врахування в умовах інклюзивної освіти. Шрифт Брайля (загальна характеристика), сучасні технічні інформаційно-освітні засоби освіти і соціалізації сліпих.	Практичні вправи. Опитування. Індивідуальні завдання
7	Діти з порушенням інтелектуального розвитку. Підготовка розумово відсталих дітей до самостійного життя.	3/0/1	Поняття, ступені і форми розумової відсталості. Диференційований та індивідуальний підхід до розумово відсталих дітей в процесі навчання. Розумово відсталий учень в дитячому колективі. Опора на позитивні якості і переважно збережені можливості дитини в корекційно-виховному процесі.	Практичні вправи. Опитування. Індивідуальні завдання Тест
8	Діти з відхиленнями емоційно-вольової сфери та соціальної	3/0/1	Види порушень емоційно-вольової сфери. Реактивні стани та конфліктні переживання особистості.	Практичні вправи. Опитування. Індивідуальні

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	поведінки.		Психопатичні форми поведінки. Характерологічні акцентуації.	завдання
9	Порушення мовлення. Логопедія.	3/0/2	Анатомо-фізіологічні механізми мовлення. Структурні компоненти мовлення та їх розвиток. Класифікація осіб із порушеннями мовлення, її значення для освітньої та корекційно-реабілітаційної практики. Клініко-педагогічна та психолого-педагогічна класифікації мовленнєвих порушень (загальна характеристика).	Практичні вправи. Опитування. Індивідуальні завдання
10	Порушення опорно-рухового апарату. Комплексні порушення розвитку. Фізична терапія при порушеннях ОРА. Навчання руховим діям.	3/0/2	Діти з порушеннями опорно-рухового апарату та моторного розвитку. Дитячий церебральний параліч. Урахування особливостей порушень моторної сфери у різних видах навчальної діяльності дітей, організації їх спілкування та участі в позакласній роботі. Система спеціалізованої допомоги дітям, що страждають церебральним паралічем.	Практичні вправи. Опитування. Індивідуальні завдання
11	Здоровий спосіб життя, як чинник соціальної адаптації осіб з обмеженими можливостями.	2/0/1	Принципи створення умов та організація нормальної життєдіяльності осіб з фізичними обмеженнями	Практичні вправи. Опитування. Індивідуальні завдання

Рекомендована література

1. Валеологія і основи медичних знань. Тексти лекцій. Вінниця: ВПУ, 2014-126 с.
2. Волошина О.В. Основи корекційної педагогіки. – Вінниця; ВПУ ім.М.Коцюбинського 2012 – 168 с.
3. Выготский Л.С. Собрание сочинений в шести томах «Основы дефектологии» М.: «Педагогика», 1983;
4. Виготський Л. С. Основні проблеми дефектології / Л.С. Виготський // Спеціальна психологія. Тексти. – Ч. І. – Кам'янець-Подільський, 1999. – С. 4 –19.
5. Шипицина Л.М. Комплексное сопровождение детей дошкольного возраста. /Л.М. Шипицина, А.А. Хилько, Ю.С. Галлямова и др. – СПб. : Речь, 2003. – 240 с.
6. Лебединский В. В. Классификация психического дизонтогенеза / В.В. Лебединский // Психология детей с отклонениями и нарушениями психического развития. – СПб. : Питер, 2001. – С. 250 – 257.
7. Лебединский В.В. Общие закономерности психического дизонтогенеза / В.В. Лебединский // Психология детей с отклонениями и нарушениями психического развития. – СПб. : Питер, 2001. – С. 129 – 149.

8. Синьов В.М. .Короберник Г.М. Основи дефектології: Навчальний посібник К.Вища школа.. 1994 – 143 с.
9. Степанов С. Дефектология. Словарь–справочник. М.: 2013. 241 с.
10. Defectology.ru: Електронний ресурс/ Точка доступу: /www.defectology.ru/

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Присутність на заняттях та засвоєння лекційного матеріалу за темами	10
Присутність на заняттях та своєчасне виконання самостійних практичних завдань у межах тем	50
Залік Тести	40
Разом	100

Політика курсу

- Плагіат та академічна доброчесність:* Під час виконання завдань здобувач вищої освіти має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.
- Завдання і заняття:* Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Лекційні та практичні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру.
- Поведінка на заняттях:* На заняття здобувачі вищої освіти вчасно виходять на відео зв'язок Teams відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.
- Під час занять здобувачі вищої освіти:
- не вживають їжу та жувальну гумку;
 - не залишають заняття без дозволу викладача;
 - не заважають викладачу проводити заняття.
- Під час контролю здобувачі вищої освіти:
- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
 - розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
 - не заважають іншим;
 - виконують усі вимоги викладача щодо контролю знань.